

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 11 december 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.04 uur

Aanwezig: J. Sietsma (voorzitter, GroenLinks), GroenLinks: F.T. Folkerts, J. van Hoorn; PvdA: T.J. Bushoff, J.P. Loopstra; D66: S. Claassen, J.S.R. Lo-A-Njoe; SP: W.H. Koks; VVD: J. Boter, W.J. Spoelstra; ChristenUnie: G.B.H. Brandsema; Partij voor de Dieren: W.I. Pechler; CDA: J.D.P. de Haan; 100% Groningen: Y. Menger; Stad en Ommeland: A. Sijbolts; Student en Stad: W.S. Wolke; PVV: S.A. Kaercher
Namens de griffie: G. Mulder (commissiegriffier)
Namens het college: wethouders C.E. Bloemhoff, I.M. Jongman-Mollema
Verslag: J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder Jongman:

- Meldt dat na uitgebreid overleg met alle betrokkenen Martiniplaza een subsidieaanvraag in zal dienen waar een trainingshal onderdeel van is en informeert de commissie over het vervolg.
- Komt terug op een vraag uit de commissie van 7 mei 2019 over het gebruik van QR-codes om het bereik van klanttevredenheidsonderzoeken bij sportvoorzieningen te vergroten. Dit gebeurde al.
- Verzoekt kandidaat-leden voor te dragen bij de griffie voor de GR Meerschappen, zodat deze in de raadsvergadering benoemd kunnen worden.

Wethouder Bloemhoff:

- Is verheugd dat de aanbesteding van MFA De Wijert is afgerond. De bezwaretermijn sloot op 5 december 2019, zodat het werk nu echt kan beginnen.

A.2. Vaststelling verslag d.d. 6 november 2019

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Dhr. Koks (SP):

- Informeert wanneer de raad onderwerpen tegemoet kan zien die op PM staan (doorbraakproject Ten Boer, actualisatie realiseren voorzieningen kwetsbare groepen, maatschappelijk akkoord onderwijs) en voor het vierde kwartaal 2019 (voortgang VVE, evaluatie publiek vervoer, klanttevredenheidsonderzoek Wmo).

Wethouder Jongman:

- Antwoordt dat de collegebrief over het klanttevredenheidsonderzoek Wmo onderweg is, dat de evaluatie publiek vervoer in april wordt aangeboden en dat op 5 februari 2020 het acceleratiemodel, het doorbraakproject en het stapelingsonderzoek aan de orde komen tijdens het werkbezoek aan WIJ.

Wethouder Bloemhoff:

- Informeert de raad in januari 2020 per brief over VVE.
- Verwacht in maart 2020 tot een maatschappelijk akkoord onderwijs te komen en overlegt met de griffie in welke vorm de raad voor die tijd geïnformeerd kan worden.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Nacalculatie renovatie Papiermolen 2019 (raadsvoorstel 14 november 2019)

Dhr. Koks (SP):

- Ziet samenhang tussen het overschot en het co-investeringsfonds (B1).

Dhr. De Haan (CDA):

- Vraagt waarom ervoor gekozen is het overschot naar de AER terug te laten vloeien.

Wethouder Jongman:

- Begrijpt de gedachte omdat er veel sportwensen zijn.
- Wijst op de afspraak binnen het college alle overschotten naar de AER te laten vloeien. Bij bespreking van de jaarrekening kan over de besteding besloten worden.

Het raadsvoorstel wordt als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

A.5.b. Herbenoeming lid Raad van Toezicht Stichting Baasis (raadsvoorstel 7 november 2019)

Het raadsvoorstel wordt als benoeming geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

A.5.c. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (raadsvoorstel 14 november 2019)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

A.5.d. Programma en overzicht Onderwijshuisvesting 2020 (raadsvoorstel 20 november 2019)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

A.5.e. Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden 2020 en voorbereidingskrediet 2021 Sport050 (raadsvoorstel 20 november 2019)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

A.5.f. Gemeenschappelijke regeling Meerschop Paterswolde (raadsvoorstel 20 november 2019)

Het raadsvoorstel wordt in overleg met de griffie geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Dhr. Koks (SP):

- Brengt in herinnering hoe de raadscommissie tijdens het werkbezoek aan de culinaire vakschool breed waardering uitsprak voor deze zelfstandige vakopleiding die jonge mensen vakdiploma's laat halen. Wil het college helpen een aanvraag te doen voor de landelijke regeling?
- Is langs geweest bij kleinschalige organisaties die veel voor inwoners betekenen, namelijk Werken met zorg, Jasmijn, De Wiershoeck en de culinaire vakschool. Zij zijn veel negatieve energie kwijt aan het binnenhalen van financiering en verantwoording. Kan het college de kloof tussen belevings- en systeemwereld verkleinen, zoals in het collegeprogramma staat?

Wethouder Bloemhoff:

- Licht toe dat de regeling van het Rijk 8,5 miljoen euro beschikbaar stelt voor pro-VSO-scholen, waaronder deze opleiding niet valt.
- Koopt jaarlijks trajecten in bij de culinaire vakschool en ondersteunt op deze manier.

Wethouder Jongman:

- Heeft veel waardering voor de inzet van vrijwilligers bij genoemde organisaties, waar veel contact mee is en altijd ruimte voor een open gesprek.
- Ziet strenger toe op subsidies, zoals de Rekenkamercommissie in 2018 heeft aanbevolen.
- Vervolgt dat de wijze van financiering verschilt: onderaannemer in GON (Werken met zorg, De Wiershoeck), parelsubsidie (De Wiershoeck), innovatiesubsidie (Jasmijn, subsidie valt weg en er wordt samen gezocht naar oplossingen) en inkooptrajecten Werk en Inkomen (culinaire vakschool).
- Probeert juist naast organisaties te staan die bijdragen aan doelen en te overleggen over oplossingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Co-investeringsfonds Sport kredieten 2020 (raadsvoorstel 11 december 2019) + Subsidiebudget (co)investeringsfonds sportinfrastructuur 2020 (raadsvoorstel 7 november 2019) + Update Meerjarenprogramma Sport de Bewegende Stad 2019-2020 (collegebrief 13 november 2019)

Dhr. De Haan (CDA):

- Is blij met de extra kunstgrasvelden en kleedkamers. Het oplossen van deze capaciteitsproblemen maakt het mogelijk voor clubs om te groeien.
- Is tegen cofinanciering van noodzakelijke capaciteit. De gemeente zou er verantwoordelijk voor moeten zijn dat sportverenigingen voldoende velden en kleedkamers hebben, afgaande op het Mulier-rapport.
- Wijst erop dat clubs in het verleden hebben geprobeerd in natura bij te dragen, maar dit is telkens mislukt waardoor zij alsnog financieel bij moesten dragen.
- Vraagt wat er gebeurt wanneer een club niet kan of wil meebetalen. Wordt noodzakelijke capaciteit dan gewoon niet aangelegd?
- Vindt het in strijd met het uitgangspunt van gelijk speelveld dat clubs nu mee moeten betalen aan noodzakelijke investeringen, terwijl andere clubs dat in het verleden niet hoefden.
- Is benieuwd of cofinanciering gaat gelden voor alle nieuwe kunstgrasvelden en kleedkamers. Volstaat het budget voor het co-investeringsfonds dan wel?
- Wijst erop dat veel clubs het financieel moeilijk hebben en lastig vrijwilligers kunnen vinden.
- Pleit ervoor het co-investeringsfonds alleen in te zetten voor extra investeringen, niet voor reguliere (vervangings)investeringen.
- Stelt voor de vier ton die vrijvalt bij de Papiermolen in te zetten voor de aanleg van de velden of voor het compenseren van meebetalende verenigingen in de vorm van een lagere huur.
- Vreest dat deze maatregelen in combinatie met de af te schaffen trainingsveldkorting ertoe zal leiden dat verenigingen noodgedwongen hun contributies zullen verhogen.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Sluit aan bij het CDA.
- Hoort ook dat de Sportkoepel een tegenstelling ziet tussen het voorstel en een gelijk speelveld.
- Zou het onwenselijk vinden wanneer het co-investeringsfonds op raakte. Overweegt het college de gemeentelijke bijdrage aan het fonds te verhogen?

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Complimenteert het college met de weloverwogen en zorgvuldige manier waarop middelen, al dan niet via cocreatie, beschikbaar worden gesteld.
- Maakt zich ernstige zorgen over sportcentrum Kardingepark, dat binnenkort is afgeschreven. Hoe ziet het college de toekomst?
- Vraagt of het college in gesprek is met de verenigingen op sportpark Coendersborg over de wens van een nieuw, gezamenlijk clubgebouw. Heeft het college plannen in die richting?
- Informeert of gesproken wordt met de atletiekvereniging over een sporthal in het Stadspark. Zou dit mogelijk zijn of wacht het college de herijkte visie Stadspark af?
- Is blij dat de meeste projecten Bewegende stad een succes zijn. Het is gezond en bevordert sociale cohesie. Het is mooi hoe Bewegen en meer tot stand is gekomen met bewoners, het WIJ-team en het Best Western hotel.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Steunt de gemaakte keuzes en is blij dat Kids United een volwaardig veld krijgt.
- Verzoekt in te gaan op het punt van de Sportkoepel dat cofinanciering van elf veldupgrades in strijd zou zijn met het gelijke speelveld.
- Had graag gezien dat het overschot op de Papiermolen behouden bleef voor de sportbegroting.
- Is positief over Bewegende stad en de aandacht voor groen, al is het jammer dat bomen ontbreken.
- Verbaast zich over de locatie Kardingepark voor een fitheidsplek in de openbare ruimte, omdat hier al veel mensen komen die toch al sporten en bewegen. Zou een woonwijk niet meer opleveren?

Dhr. Koks (SP):

- Steunt het collegeplan. Sportverenigingen zijn vitaal genoeg om een bijdrage in natura te kunnen leveren.
- Roept op het overschot van de Papiermolen in te zetten voor het ontwikkelen van een skatepark.
- Ziet veel armere wijken rood kleuren, wat betekent dat het gebruik van bewegingsmogelijkheden laag ligt. Hoe verklaart het college dat?
- Leest dat er een activeringsplan moet komen voor beweegplekken en stelt zich zelf voor dat deze voorzieningen opgenomen worden in programma's, open dagen en bewonersactiviteiten. Zo maken veel mensen en vooral jongeren kennis met de apparaten en leren hoe deze te gebruiken.
- Mist de rol van speeltuinverenigingen.
- Wijst erop dat de bewegwijzering van het verkeerscircuit op de Ossenmarkt aan het vervagen is.

Dhr. Van Hoorn (GroenLinks):

- Is een groot voorstander van sport en bewegen bij verenigingen en in de openbare ruimte.
- Is blij met de succesvolle projecten van Bewegende stad.
- Betreurt het vandalisme en achterblijvend gebruik van de beweegplek in het Diamantpark. Hoe wil het college concreet gaan activeren?
- Kan zich vinden in de voorgestelde investeringen.
- Vraagt wanneer de raad nader geïnformeerd wordt over het onderzoek naar de kleedkamernorm.
- Wil weten wanneer de raad verder kan spreken over scenario's voor Kardinging.
- Volgt de ontwikkelingen rond een eventueel skatepark met veel interesse en spreekt graag over de opties, ook op Kardinging.
- Leest dat een hekwerk wordt verplaatst omdat de stekelbosjes aan de binnenkant niet bleken te werken om vleermuizen te verjagen. Het verjagen van vleermuizen is echter verboden.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Is blij met de aangekondigde investeringen.
- Concludeert uit de brief en ambtelijke navraag dat het niet verkeerd is een eigen bijdrage te vragen van sportverenigingen, financieel of in natura.
- Vindt het mooi dat geïnvesteerd wordt in een veld voor Kids United. Het is van groot belang dat zij ook goed buiten kunnen sporten.
- Vraagt of het college bereid is het provinciale fonds Nieuwe Doen onder de aandacht te brengen bij verenigingen, dat leningen kan verstrekken.
- Hoopt dat in beeld gebracht wordt hoe de wens van een vijftigmeterbad in Kardinging zich verhoudt tot de capaciteitsbehoeften en financiële middelen.
- Steunt activering van bewoners wat betreft reeds aangelegde beweegplekken.

Mw. Menger (100% Groningen):

- Sluit grotendeels aan bij het CDA.
- Vraagt wat cofinanciering van velden voor gevolgen heeft voor de eigendomsverhoudingen. Is de veldhuur lager?
- Vindt het heel belangrijk dat de Sportkoepel er nauw bij betrokken blijft.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is heel blij dat Kids United na vijf jaar de droom van een eigen veld in vervulling ziet gaan, zodat kinderen met een handicap samen buiten kunnen sporten en niet van sportpark naar sportpark hoeven te reizen met onzekerheid of het voetbal wel doorgaat die week. Het is goed voor de gezondheid, het uithoudingsvermogen en het zelfvertrouwen.
- Dankt PKC voor het warme bad dat Kids United is geboden en geboden wordt.
- Is op dit punt wel teleurgesteld in de reactie van de Sportkoepel. Kinderen met een handicap moeten ook buiten kunnen sporten.
- Pleit ervoor om het overschot op de Papiermolen te behouden voor de al jaren wat krappe sportbegroting.
- Sluit aan bij het CDA, met name wat betreft cofinanciering.

Dhr. Boter (VVD):

- Is blij met de investeringen in velden bij Engelbert en Coendersborg, al was het maar om de capaciteitsproblemen van Meerstad op te lossen.

- Ziet een grote armoede wat betreft sport en bewegen in de stad met te weinig ruimte voor bewegen en gezonde sportverenigingen. Dat is met de huidige budgetten niet haalbaar.
- Roept op te kijken naar andere budgetten dan de sportbegroting.
- Sluit aan bij het CDA dat structurele investeringen niet via het co-investeringsfonds gefinancierd zouden moeten worden.
- Begrijpt dat het de bedoeling is dat beweegplekken veel meer gebruikt gaan worden. Ouders hebben hierin ook een belangrijke verantwoordelijkheid.
- Betreurt dat de Sportkoepel met een zienswijze heeft moeten komen en ziet liever dat partijen in overleg blijven, zodat juridische stukken niet nodig zijn. Hoe wil het college dat bereiken?

Dhr. Claassen (D66):

- Ziet dat er steeds meer gekeken wordt naar alternatieve vormen van bekostiging en financiering.
- Vindt de uitgangspunten en afwegingen van het college bij het co-investeringsfonds legitiem en transparant.
- Vraagt of het college bereid is alternatieve vormen van bekostiging en financiering te onderzoeken. In Rotterdam investeert Menzis bijvoorbeeld via Sport of Health Impact Bonds in sportinitiatieven en in Groningen bekostigt Menzis nu Old Stars. Het wordt gezien als preventie en het voorkomen van hoge curatieve kosten.
- Ziet dat serieuze private partijen bereid zijn mee te denken en financieren en dat biedt kansen om de sport op lange termijn gezond te houden.
- Vertrouwt erop dat het college samen wil blijven werken aan een sportieve, aantrekkelijke, beweegvriendelijke en gezonde omgeving waar iedereen meedoet.

Dhr. Kaercher (PVV):

- Is blij met de investeringen in sportverenigingen en -accommodaties en steunt het meerjarenprogramma van harte. De beweegplekken zijn gratis beschikbaar en nemen daarmee een belangrijke drempel weg voor veel inwoners.
- Krijgt signalen dat oudere inwoners zich te weinig gehoord voelen. Veel voorzieningen zijn gericht op jongeren of al sportende volwassenen. Wil het college speciale aandacht besteden aan ouderen bij het realiseren van beweegplekken?

Wethouder Jongman:

- Ziet dat er ontzettend veel gebeurt in de stad op het gebied van sporten en bewegen met enthousiaste verenigingen en sporters in de openbare ruimte.
- Sluit aan bij de warme woorden over Kids United en is blij dat het hobbelige veld vervangen wordt zodat zij in de gelegenheid gesteld worden op een goede manier te sporten.
- Herinnert eraan dat de raad in 2016 besloten heeft tot het co-investeringsfonds om met hetzelfde, niet-onbepaalde budget meer investeringen te kunnen doen. Clubs mogen zelf bepalen hoe ze de bijdrage van 25.000 euro leveren: financieel of in tijd of handjes.
- Wijst erop dat er al vier velden zijn aangelegd met deze cocreatie. Het terugkomen op de afgesproken spelregels zou niet eerlijk zijn naar deze clubs toe. Er is dan ook geen sprake van een ongelijk speelveld, maar van een nieuw ingevoerde spelregel voor nieuwe velden.
- Beamt dat de vier clubs aanvankelijk werkzaamheden uit wilden voeren, maar uiteindelijk gekozen hebben financieel bij te dragen. De invulling van de 25.000 euro is aan clubs zelf.
- Meldt dat druk wordt gewerkt aan een onderzoek naar de toekomst van Kardinge, dat in 2023 zal zijn afgeschreven. Volgend jaar zijn de uitkomsten bekend, evenals het capaciteitsonderzoek en Beter benutten. Een aantal sportsporen komen dan bij elkaar en dan zal een afweging gemaakt kunnen worden, ook wat betreft een eventueel vijftigmeterbad.
- Antwoordt dat het onderzoek naar de kleedkamernorm in mei 2020 verschijnt.
- Overlegt met skaters over toevoegingen aan het bestaande skatepark op Kardinge en overlegt in januari over hun wensen en ideeën bij een eventueel nieuwe skatevoorziening.
- Is in overleg met verenigingen over hun wensen op Coendersborg en in het Stadspark. De wens van de atletiekvereniging wordt benoemd in de visie Stadspark. Niet alle wensen zijn te honoreren.
- Deelt de zorgen over het gebruik van beweegplekken. Er loopt een aantal activeringsprogramma's, deels met provinciale subsidie. Ook loopt er een aanvraag om mensen via het lokaal sportakkoord te activeren.

- Zegt dat speeltuinen niet bewust zijn weggelaten. Het college wil veel dwarsverbanden leggen, ook met WIJ-teams en dagbesteding, om mensen aan het bewegen te krijgen. Het is een lastig samenspel, vooral bij mensen die nu nog niet bewegen. Ook huisartsen en fysiotherapeuten zijn nodig.
- Antwoordt dat de beweegplek op Kardinge niet vanuit het Stadhuis bedacht is, maar op verzoek van omwonenden daar is gesitueerd. Zij hebben Kardinge als sportplek geadopteerd.
- Is vanuit een andere portefeuille nauw betrokken bij de vloermuizenwerkgroep om die op een prettige manier te laten leven, maar moet terugkomen op de detailvraag van GroenLinks.
- Lijkt het goed om het fonds Nieuwe Doen onder de aandacht te brengen bij sportverenigingen.
- Is zeker bereid te kijken naar publiek-private mogelijkheden om sport te financieren. De drie wethouders Sociaal Domein zijn druk bezig sport, gezondheid, welzijn et cetera beter te verbinden.
- Zal het voorbeeld in Rotterdam opzoeken en lijkt het goed om ook te kijken naar andere partijen dan de gemeente om bij te dragen, zoals de grote verzekeraar in de stad.
- Is zich ervan bewust dat het co-investeringsfonds aan het leegraken is. Bij de volgende begroting zal afgewogen moeten worden hoe hiermee om te gaan. De wens van sommige fracties is duidelijk.
- Heeft twee weken geleden nog een constructief en open gesprek gehad met de Sportkoepel. Bij alle investeringen en stukken wordt de Sportkoepel goed meegenomen. Natuurlijk kunnen de meningen verschillen en het staat iedereen vrij die meningen te verkondigen of zienswijzen in te dienen.
- Kaart ook de belangrijke rol van de Adviescommissie voor de Sport aan.

De raadsvoorstellen worden als discussiestukken geagendeerd voor de raad van 18 december 2019.

B.2. Visie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (collegebrief 13 november 2019)

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Hecht aan goed onderwijs, goede gebouwen en keuzevrijheid.
- Vond de perfecte reflectie op De wijk in de klas iets te maakbaar, al nuanceert het stuk dit later.
- Wil weten of de symbiose tussen speciaal en voortgezet onderwijs in Groningen al mogelijk is. In Hoogeveen loopt een pilot.
- Ziet liever dat meerdere gebouwen gezamenlijk naar een hoger niveau gaan dan dat enkele gebouwen het hoogste niveau van energieneutraliteit krijgen en andere niet aangepakt worden.
- Vindt de afspiegeling in de klas niet heilig, de kwaliteit van onderwijs en gebouwen wel.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Steunt de visie en de aandacht voor leerklimaat, duurzaamheid, groene schoolpleinen en de onverminderde inzet voor vensterscholen.
- Is blij met de mogelijkheid van grondige renovatie, want bij volledige nieuwbouw vindt zeer veel CO₂-uitstoot plaats. Het behouden van een deel van de fundering en/of dragende muren kan grote besparingen opleveren.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Kan zich vinden in de visie dat een schoolgebouw ook een ontmoetingsplek is, bij kan dragen aan sociale cohesie en een tegenwicht kan bieden aan segregatie. Het is logisch onderwijs een prominente positie te geven in wijk- en dorpsvernieuwing, in samenspraak met schoolbesturen.
- Vindt het goed verschillende niveaus van voortgezet onderwijs samen te huisvesten.
- Vindt vensterscholen waardevol en begrijpt de ambitie iedere basisschool een vensterschool te laten zijn, maar er moet ook ruimte blijven voor eigenheid, zowel pedagogisch als levensbeschouwelijk.
- Zou onvrijheid en dwang geen goede oplossing vinden van segregatie, waarover het gesprek moet worden aangegaan met scholen en ouders.
- Stelt dat goed onderwijs primair afhangt van bekwame onderwijzers, al zijn goede schoolgebouwen natuurlijk ook nuttig en noodzakelijk.
- Roept op gebouwen zo te ontwerpen dat ze mee kunnen bewegen met veranderingen in het onderwijs. Het is prima aan te sluiten bij huidige ontwikkelingen, maar die houden niet per se stand.

Dhr. Lo-A-Njoe (D66):

- Hecht aan keuzevrijheid, maar ziet ook dat een deel van de ouders de school in de eigen wijk voorbijfietst. Een oplossingsrichting is om deze scholen aantrekkelijker te maken en om bij concepten als de verlengde schooldag juist in deze wijken te beginnen.
- Heeft veel ideeën om het concept verlengde schooldag aantrekkelijk en goed in te vullen.

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Vindt het goed te investeren in schoolgebouwen, die niet allemaal even prachtig zijn.
- Geeft als winstwaarschuwing dat niet alles in een bestuursperiode haalbaar zal zijn.
- Ziet het tegengaan van segregatie als speerpunt. Scholen in zwakkere wijken zijn vaak nog homogener dan de wijk, en de populatie op scholen in het zuiden is vaak nog hoger opgeleid dan de wijk. Er zijn echt keuzes nodig om via onderwijshuisvesting segregatie tegen te gaan.
- Wijst erop dat duurzame en klimaatbestendige gebouwen automatisch een prettiger binnenklimaat hebben, omdat het in slecht geïsoleerde scholen in de zomer te heet en in de winter te koud is.
- Hoort graag hoe het college omgaat met de leefbaarheid in kleine dorpskernen en met de aardbevingsproblematiek in de voormalige gemeente Ten Boer.

Dhr. Bushoff (PvdA):

- Is blij met de visie om schoolgebouwen aan te pakken. Duurzame en moderne schoolgebouwen in alle wijken en dorpen bieden een belangrijke basis voor gelijke kansen.
- Pleit voor een inzet om de tweedeling tegen te gaan. Een heel goed schoolgebouw in een armere wijk neerzetten kan wat rijkere ouders in die wijk wellicht overtuigen toch naar die school te gaan.
- Kan zich vinden in een focus op slechte gebouwen in wijken waar de segregatie groot is.
- Steunt de inzet op brede schoolgemeenschappen voortgezet onderwijs.
- Steunt ook het vensterschoolconcept, maar wijst erop dat een integraal aanbod in een landschap van sterke en zwakke scholen kinderen alsnog beperkt in het verbreden van hun horizon.
- Is ervan overtuigd dat het college met scholen plannen zal ontwikkelen om de toenemende segregatie om te kunnen buigen.
- Roept op een helder afwegingskader te maken en hanteren voor de volgorde waarin scholen aan de beurt komen, bij voorkeur niet met uitzonderingen. Dit zorgt voor duidelijkheid.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Deelt de visie op kwalitatief goede onderwijshuisvesting waarbij onderwijs voor iedereen optimaal is en waarbij leerlingen enthousiast raken hun onderwijsloopbaan hier voort te zetten.
- Begrijpt niet wat bedoeld wordt met de nieuwe ontwikkeling 'betekenisvol leren'. Was leren voor die tijd niet betekenisvol?

Dhr. De Haan (CDA):

- Vindt onderwijssegregatie ook een groot probleem. Alle kinderen verdienen gelijke kansen.
- Roept op voorzichtig te zijn bij het wekken van verwachtingen dat segregatie tegengegaan zou kunnen worden door middel van onderwijshuisvesting. Het belangrijkste selectiecriteria blijkt toch afstand en bij schoolkeuze en segregatie spelen veel factoren een rol, zoals pedagogische en levensbeschouwelijke visie, veiligheid en sfeer.
- Heeft niet de indruk dat de hoofdoorzaak van segregatie slechte gebouwen betreft.
- Ziet dat het college in het stuk ook beaamt dat een mooi nieuw gebouw geen garantie is dat segregatie op langere termijn af zal nemen.

Dhr. Koks (SP):

- Is benieuwd of het vanwege de herindeling toegenomen aantal schoolbesturen het veld gecompliceerder heeft gemaakt en of het college een herstructurering overweegt.
- Komt nader terug op segregatie naar aanleiding van het onderwijspact.
- Heeft de indruk dat de pseudovrijwillige ouderbijdragen ook een rol spelen en ziet graag een overzicht over de hoogte en bestedingsdoelen hiervan.
- Roept op schoolbesturen te vragen of als voorwaarde op te leggen dat zij meebetalen aan renovaties. Diverse schoolbesturen hebben miljoenen op de plank liggen, die zij niet besteden aan het verkleinen van klassen of het verhogen van lerarsalarissen.
- Informeert of het risico bestaat dat het bouwen van nieuwe scholen in nieuwe wijken ten koste gaat van het vervangen van afgeschreven schoolgebouwen in jarencastigewijken.

Wethouder Bloemhoff:

- Vindt het fijn te horen dat iedereen goede schoolgebouwen en onderwijssegregatie belangrijke onderwerpen vindt en dat er brede steun is voor de visie.
- Zal in het raadsvoorstel in maart 2020 afwegingscriteria presenteren en voor de komende vier jaar concreet melden wanneer welke scholen aan de beurt komen, voor de periode daarna indicatief.

- Zal kijken hoe gebouwen er kwalitatief voorstaan, maar daarbij beleidsdoelstellingen net zo zwaar laten wegen, bijvoorbeeld logische verbindingen met wijkvernieuwing en het tegengaan van segregatie.
- Wil juist de verlengde schooldag combineren met nieuwbouw en juist ook in wijken waar veel segregatie is, in combinatie met wijkvernieuwing.
- Voert gesprekken met scholen over het maatschappelijk akkoord en het verbeteren van het naschoolse aanbod in een Vensterschool 3.0-concept.
- Beamt dat segregatie niet alleen met gebouwen te bestrijden is, maar een goed schoolgebouw is wel een belangrijke impuls. Het Calvin College in Amsterdam heeft de hele buurt opgekalefaterd en geeft als signaal af dat de kinderen ertoe doen in het mooiste gebouw van de wijk.
- Stelt dat een nieuw gebouw hand in hand moet gaan met een aantrekkelijk en goed onderwijsconcept. Alleen dan is segregatie op lange termijn tegen te gaan, bijvoorbeeld doordat hoger opgeleide ouders dan wel voor die school in hun wijk kiezen. Lager opgeleide ouders kiezen vaker voor een school in de buurt.
- Onderzoekt in het kader van het maatschappelijk akkoord ook hoe ouders tot hun schoolkeuze komen, onder meer in samenwerking met drie schoolbesturen in de Indische Buurt. Schooldirecties van bijzonder en openbaar onderwijs kijken of ze meer kunnen samenwerken in de voorlichting.
- Ziet geen onderscheid tussen bijzonder en openbaar onderwijs. Het verschilt per wijk welke scholen vooral leerlingen met sociaal-economische achterstand trekken of juist meer kinderen van hoger opgeleide ouders. Samenwerking betekent dat je hier meer aan kunt doen.
- Wijst erop dat de schoolbesturen het een urgent maatschappelijk probleem vinden en met de gemeente tot gezamenlijke afspraken willen komen. De visie is ook akkoord bevonden.
- Antwoordt de VVD dat de pilot in Hoogeveen een vmbo- en een pro-vso-school nieuw onder een dak bracht. Het samenwerkingsverband kijkt hier naar passende huisvesting op het gebied van speciaal onderwijs. De vraag of een dergelijke combinatie hier kan, valt nu niet te beantwoorden.
- Streeft naar energieneutrale scholen, maar laat ook ruimte voor bijna-energieneutrale scholen. Het IHP bevat vele wensen en het is altijd een afweging. Alles energieneutraal zal veel geld kosten.
- Ziet dat er scholen zijn die les geven in de openbare ruimte stimuleren.
- Beamt dat onderwijzers het onderwijs geven en maken. Zij zijn het belangrijkste. Onderwijshuisvesting moet inderdaad dienend zijn, maar kent meerdere maatschappelijke doelen, ook wat betreft armoede en kansen voor kinderen voor en na schooltijd.
- Ziet juist kansen in het leggen van verbindingen met zorg, jeugdzorg, bibliotheek en cultuur om leerlingen het beste mee te geven. Alle leerlingen moeten naar school en een goed schoolgebouw met een breed concept biedt hen meer kansen.
- Antwoordt dat er in de kernen in Ten Boer gekeken wordt naar dorpsvernieuwing wat betreft versterking en nieuwbouw. De opheffingsnorm is op het platteland lager dan in de stad.
- Meldt dat betekenisvol leren inhoudt dat het onderwerp van de opdracht aansluit bij de belevingswereld en ontwikkeling van het kind. Het veld geeft aan dat dit een nieuwe ontwikkeling is om rekening mee te houden.
- Geeft aan dat het Breed Besturenoverleg (BBO) uit 24 besturen bestaat, waaronder ook mbo en kinderopvang. De discussie over het IHP verliep niet gecompliceerder. Bij het maatschappelijk akkoord komt niet altijd iedereen, daar blijkt wel dat brainstormen met een kleinere groep makkelijker gaat.
- Bespreekt in het kader van het maatschappelijk akkoord ook de verschillen in vrijwillige ouderbijdragen en raadt aan die uitkomsten af te wachten en te bespreken of maatregelen nodig zijn.
- Betwist dat er miljoenen op de plank zouden liggen in het onderwijs. Het veld geeft aan dat de rijksvergoedingen voor onderhoud en beheer krap zijn. Ook was de discussie over bijdragen van schoolbesturen aan het IHP een lastige.
- Reageert richting SP dat juist gekeken zal worden of de oudere stadswijken naar voren gehaald kunnen worden in het IHP. Deze scholen hoeven niet de dupe te worden van nieuwbouwwijken.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.04 uur.